

Élőföld szövetkezet

Élőföld Szövetkezet

Elhelyezkedés: Csongrád-Csanád megye, Bordány

Terület mérete: 1 – 5 ha tagonként

Alapítás éve: 1995

Fő tevékenységek: vegyes profil, zöldség- és gyümölcsstermesztés, kistermelői feldolgozott áruk, húsok

Az Élőföld Szövetkezet 1995-ben szétválással alakult. Jogelődje az Agóra MG. Szövetkezet, mely Bordány és Üllés településeken tevékenykedett, és főleg a Szegedi Konzervgyár beszállítója volt. A szétválás jellemzően település alapon történt. A kezdeti időkben kb. 1500 termelő integrálása folyt változatos termékek esetében (paradicsom, uborka, csonthéjasok). Az exporttevékenységre 30 % exportszubszidió volt elérhető. A Bokros csomag valamint a későbbiekben a nem szövetkezetbarát gazdaságpolitika, valamint a Szegedi Konzervgyár bezárása miatt a szövetkezet lényegében megszűnt, addigi beruházásai (30 kamion befogadására alkalmas parkoló, mázsaház, hűtőház gépek berendezések) elértéktelenedtek, és egy részük értékesítésre került. Az együttműködés létrehozásához fő motivációként szolgált, hogy míg 1995-ben a térség mezőgazdaság jól integrálható volt, jó felvevő piaccal, feldolgozó szektorral, és exportképes mennyiségekkel, ezek az integrációs láncok megszakadtak mind szervezetenként, mind a termelés oldaláról, ami a helyi gazdálkodók számára kényszerhelyzetet eredményezett. A szervezeti és termelési integráció újbóli kiépítése jelen helyzetben főként tőkehiány miatt nem lehetséges.

A megmaradó szervezet lényegében lecsökkent tagsággal megmaradt, de tevékenysége átalakult. A jelenlegi tagok száma 7 fő egyéni termelő, illetve kistermelő, akik a helyi piacokon a korábbi kapcsolati hálót felhasználva tevékenykednek, alacsony feldolgozottságú, házi jellegű élelmiszerekkel, fűszernövényekkel. A tevékenységgel lefedett terület nagysága tagonként változó, 1 – 5 ha között mozog. A tevékenység alapvetően a tagok kereskedelmi tevékenységét, kínálatát gyűjti össze és a keresletet rendeli hozzá. A vásárlók kiszolgálása előzetes rendelések összegyűjtésén alapul a szezonális figyelembe vételével. Folyamatosan fejlesztik a termékskálát, az igényeknek megfelelően. Új tagok befogadására az együttműködés nyitott, azonban lényeges követelmény a fenntarthatóság, a kis-szériás helyi értékek termelése, a termékkereskedelem elősegítése direkt marketing eszközökkel. Az együttműködés számára a fő kihívást az alapítással és a kezdeti struktúra kialakításával kapcsolatos problémák, tárgyalások/érdekegyeztetések jelentették.

Az együttműködés elsősorban a tagok által előállított termékek értékesítésére irányul, ami jellemzően kosár-rendelések keretében realizálódik. A vásárlók magánszemélyek, családok, helyben valamint ad hoc jelleggel az egész országban, illetve Budapesten. A kiszolgált családok (vevők) száma jelenleg kb. 200. A gazdálkodók számára feltétlen előnyös, hogy az értékesítés közvetítő nélkül valósul meg, jellemzően csak a szállítási költség rakódik a termék árára költségként. Hivatalos integrációs tevékenység nincs, de a fogyasztói igények a direkt marketing eszközök segítségével jól feltérképezhetők.

Az előállított termékek között zöldségfélék, gyümölcsök, szárítottak (főleg gyógynövények), házi jellegű feldolgozott élelmiszerek (lekvárok, esetenként állati termékek, például húsfélék, tojás, baromfifélék) találhatók.

A tevékenység lényegében nonprofit jellegű, informális. A szervezetet a jelenlegi tagok menedzselik, főállású menedzser/alkalmazott nincs. A szövetkezet a minimális taglétszámmal működik, nonprofit jellege miatt új tagok csak a régi tagok kiválásával kerülnek a szövetkezetbe.

Más együttműködésektől nonprofit jellege, a termelők közötti szoros személyes kapcsolatok, a szívességi kereskedelem, valamint az olyan sajátos működési/menedzselési sémák különböztetik meg, mint a körlevelek alkalmazása, fogyasztói csoportok menedzselése. A szövetkezet létrejötte óta jelentős beruházás nem történt, legfontosabb távlati cél a jelenlegi tevékenység hosszú-távú fenntartása.